

Табела 3. Приходи/уштеде од активности повезаних са заштитом животне средине⁵⁾

Област животне средине	Износ у КМ	Описати врсту прихода/уштеде или навести кратак коментар
1		Заштита ваздуха
2		Управљање отпадним водама
3		Управљање отпадом
4		Заштита земљишта, подземних и површинских вода
5		Смањење буке и вибрација
6		Заштита биодиверзитета и пејзажа
7		Остале области животне средине
8		Укупно (1+2+...+7)

⁵⁾**Примјери:** приходи од пружања услуге одвоза отпада, одводње отпадних вода, приход од продаје отпадног материјала насталог при обављању активности заштите животне средине, приход од продаје електричне енергије настале у процесу отплињавања гаса на депонији, процјена уштеде остварене употребом нуспроизвода који су настали током активности заштите животне средине. Видјети детаљније у упутству.

НАПОМЕНА:

Молимо да коментаре и сугестије наведете у простору за напомене, како би допринијели што бољем квалитету извјештаја.

ХВАЛА НА САРАДЊИ!

Молимо да наведете колико вам је било потребно времена за попуњавање упитника _____ и _____
 часова и минута

Лице које је попунило образац _____ (М.П.) _____
 _____
 (пуно име и презиме)

Број телефона лица које је попунило образац _____

Датум _____

ТР-ЖС
 Закон о статистици Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр.85/03)
 Одлука Народне скупштине Републике Српске о усвајању Статистичког програма 2013-2017, бр. 01-1901/12 ("Службени гласник Републике Српске" бр. 120/12)

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ О ТРОШКОВИМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА 2017. ГОДИНУ

ПРИЈЕ ПОПУЊАВАЊА ОБРАСЦА ПРОЧИТАЈТЕ СМИЈЕРНИЦЕ И УПУТСТВО

5 | 0 | 9 | 0 | 1 | 0 | 0
 шифра стат. активности

ПОДАЦИ О ЈЕДИНИЦИ ЗА КОЈУ СЕ ПОДНОСИ ИЗВЈЕШТАЈ (пословни субјект, пословна јединица у саставу)

- Назив (фирма) _____
 _____
 (пословна јединица уписује пословни субјект у чијем је саставу и свој назив)
- Матични број _____
 Редни број јединице у саставу _____
- Општина/град _____ Мјесто _____
 Улица и број _____ Телефон _____
 e-mail _____
- Дјелатност _____
- Број запослених, укупно (стање 31.12.2017.) _____
 Број запослених на пословима заштите животне средине _____

ПОПУЊАВА СТАТИСТИКА

Редни број из адресара _____

_____

_____

_____

Поштовани,
 Сврха Годишњег извјештаја о трошковима заштите животне средине је прикупљање података о инвестицијама и текућим трошковима за заштиту животне средине и приходима од обављања активности којима се смањује штетан утицај пословања пословног субјекта на животну средину. У извјештају треба приказати трошкове чији је **примарни циљ заштита животне средине**, при чему се трошкови који се односе на коришћење природних ресурса не узимају у обзир. Такође, трошкове чији примарни циљ је задовољење техничких, здравствених или захтјева заштите на раду не треба приказивати у извјештају, чак и када је крајњи ефекат таквих трошкова повољан по животну средину.

Сви пословни субјекти, без обзира да ли су у 2017. години имали инвестиције у заштиту животне средине, треба у **Табели 2.2 да прикажу издатке за услугу одвоза отпада и одводње отпадних вода** (уколико користе услуге јавног одвоза отпада и имају прикључак на јавну канализацију). Уколико за наведене области не достављате податке, обавезно упишите 0 и наведите образложење за недостављање података.

Вриједност трошкова треба приказати у КМ. Уколико не располагете прецизним подацима, молимо да извршите процјене.

Упитник ТР-ЖС попуњавате у три примјерка, од којих два овјерена примјерка достављате подручној јединици Републичког завода за статистику, најкасније до **31. марта 2018.** године. Како бисте се брзо и једноставно упознали са начином попуњавања упитника, достављамо смијернице (у форми дијаграма) које је потребно прочитати прије попуњавања обрасца. Молимо да се приликом попуњавања упитника придржавате напомена датих у обрасцу и приложеном упутству. Обавеза подношења извјештаја заснива се на члану 8. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 85/03). У случају непридржавања датог рока или недостављања извјештаја, поступамо у складу са члановима 30. и 31. истог Закона.

Сви достављени подаци биће коришћени искључиво у статистичке сврхе и неће бити објављивани као појединачни.

За додатне информације обратите се на број телефона подручне јединице (видјети приложени допис) или на 051/332-770.

Табела 1.1 Инвестиције у уклањање загађења (на крају производног процеса)¹⁾

Област животне средине	Износ у КМ	Описати врсту инвестиције или навести кратак коментар
1	Заштита ваздуха	
2	Управљање отпадним водама	
3	Управљање отпадом	
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода	
5	Смањење буке и вибрација	
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа	
7	Остале области животне средине	
8	Укупно (1+2+...+7)	

¹⁾ **Инвестиције у мјере/процес/опрему којом се уклања или смањује већ настало загађење, које је резултат обављања дјелатности пословног субјекта. Примјери:** инвестиције у разне врсте филтера, центрифуга, опрему за термичко и каталитичко спаљивање гасова, мјерну опрему, постројење за третман отпадних вода, таложне базене, збрињавање муља, инвестиција у опрему за управљање отпадом (пресе, дробилице, контејнери и др.), инвестиције у уградњу подземних резервоара за заштиту тла и подземних вода, инвестиције у материјале и мјере за смањење буке (затварање производних система, звучна изолација, преграде против буке), инвестиција у санацију пејзажа на мјестима гдје су били рудници, каменоломи и сл. Видјети детаљније у упутству.

Табела 1.2 Инвестиције у спречавање загађења (у интегрисане технологије)²⁾

Област животне средине	Износ у КМ	Описати врсту инвестиције или навести кратак коментар
1	Заштита ваздуха	
2	Управљање отпадним водама	
3	Управљање отпадом	
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода	
5	Смањење буке и вибрација	
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа	
7	Остале области животне средине	
8	Укупно (1+2+...+7)	

²⁾ **Инвестиције у мјере/процес/опрему којом се спречава или смањује настанак загађења током производног процеса, прије него што загађење настане. Примјери:** инвестиције у систем рецикулације процесних гасова, у мјере преласка на сировине мање штетне по животну средину (ваздух, воду, земљу), инвестиције у затворене расхладне системе и системе рецикулације воде, у опрему којом се смањује испуштање отпадних вода, инвестиције у процес/опрему којом се смањује коришћење сировина у циљу смањења количине отпада, инвестиције у резервоаре са двоструким зидовима (за заштиту тла и подземних вода); куповина машина које производе мању буку; инвестиција у мјере за спречавање настанка штете по природу и пејзаж. Видјети детаљније у упутству.

Табела 2.1 Интерни текући трошкови заштите животне средине³⁾

Област животне средине	Износ у КМ	Описати врсту трошка или навести кратак коментар
1	Заштита ваздуха	
2	Управљање отпадним водама	
3	Управљање отпадом	
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода	
5	Смањење буке и вибрација	
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа	
7	Остале области животне средине	
8	Укупно (1+2+...+7)	

³⁾ **Издаци за рад и одржавање опреме за заштиту животне средине и трошкови радне снаге ангажоване на заштити животне средине. Примјери:** трошкови самосталне анализе и контроле емисије гасова у ваздух, трошкови самосталног одржавања уређаја за пречишћавање отпадних вода, узорковања и пречишћавања отпадних вода, трошкови самосталног превоза и збрињавања отпада; трошкови успостављања система управљања животном средином; бруто плате запослених на активностима заштите животне средине. **НАПОМЕНА:** плаћање услуга за заштиту животне средине другим субјектима (нпр, комуналним предузећима и другим оператерима за сакупљање и одвоз отпада) представља екстерни текући трошак и приказује се у Табели 2.2. Видјети детаљније у упутству.

Табела 2.2 Екстерни текући трошкови заштите животне средине⁴⁾

Област животне средине	Износ у КМ	Описати врсту трошка или навести кратак коментар
1	Заштита ваздуха	
2	Управљање отпадним водама	
3	Управљање отпадом	
4	Заштита земљишта, подземних и површинских вода	
5	Смањење буке и вибрација	
6	Заштита биодиверзитета и пејзажа	
7	Остале области животне средине	
8	Укупно (1+2+...+7)	

⁴⁾ **Плаћање другим пословним субјектима за услугу заштите животне средине. Примјери:** плаћање услуге мјерења емисије гасова у ваздух, плаћање услуге пречишћавања или одвођења отпадних вода (јавна канализација); плаћање услуге збрињавања отпада (комуналним предузећима и другим оператерима за сакупљање и одвоз отпада); плаћање услуге деконтаминације земљишта или подземних вода; трошкови стицања и одржавања серификације; трошкови стицања ISO стандарда. Искључено је плаћање пореза и казни. Видјети детаљније у упутству.